

D

DABAC, Petar, fotograf (Zagreb, 19. VI. 1942). Diplomirao na Fakultetu strojarstva i brodogradnje u Zagrebu 1973. Fotografijom se bavi od 1960. surađujući u atelijeru T. Dabca koji vodi od 1980–87. Kao slobodni umjetnik djeluje od 1969, u početku se oslanja na tradiciju realističke i dokumentarne fotografije, od 1974. eksperimentira fotografskim medijima (*Fotogrami*, 1974–75), osamdesetih godina prevladavaju pojednostojni pejzažnih motiva, a krajem desetljeća sve češće upotrebljava simulativne postupke. God. 1982. objavljuje mapu fotografija *Osjećaj prirode na kraju XX. stoljeća* (17 fotografija).

LIT.: B. Pavlović, *Living photography*, ČIP, 1970, 1. — R. Putar, *Fotogrami Petra Dabca*, Spot, 1975, 6. — A. Le Brun, *Le sentiment de la nature au vingtième siècle*, *Aller simple* (Paris), 1982, 3. — Lj. Domic, *Petar Dabac — Zlata Vucelić* (katalog), Beograd 1990. Ž. Kć.

T. DABAC, *Prosjakinja s djetetom*

DABAC, Tošo, fotograf (Nova Rača kraj Bjelovara, 18. V. 1907 — Zagreb, 9. V. 1970). God. 1928–32. bio je šef propagande tvrtke »Metro Goldwyn Mayer« u Zagrebu. Fotografijom se bavi od 1930. Nosilac je socijalnoga smjera u hrv. fotografiji i jedan od osnivača tzv. zagrebačke škole umj. fotografije. S izraženim smislom za zapažanje snima život ulice, prosjake, ljude iz naroda, sajmišta, procesije i putujuće cirkusante (ciklusi *Bijeda i Ljudi s ulice*, 1932–35), čime anticipira life-fotografiju našeg vremena. Slijede ciklusi portreta, folklor, životinja, arhitekture, krajolika i kult. spomenika, na kojima radi do kraja života. Od 1957. bio je član umj. komisije Međunarodne federacije za fotografsku umjetnost (FIAP). Samostalno je izlagao u Debrecinu (1940), Zagrebu (1948, 1953, 1968), Beogradu (1962), Čačku (1967), Splitu i Ingelheimu (1969). Opremio je fotografijama knjige i monografije *Metropola Hrvata* (1943), *Fresken und Ikonen* (München 1958), *Zagreb* (1961), *Meštrović* (1961), *Bogumilska skulptura* (1962) i *Augustinčić* (1968). Jedan je od naših najplodnijih fotografa, svestrano je djelovao na razvoj umj. fotografije u nas. Priv. zbirka i memorijalni galerijski prostor »Arhiv Toše Dabca« otvoreni su u Zagrebu 1980. Retrospektivna izložba održana je u Parizu 1992.

LIT.: O. Bihalji-Merin, *Tošo Dabac*, Beograd 1967. — Ž. Domljan, *U povodu Dapca*, ŽU, 1968, 6. — R. Putar, *Retrospektiva Toše Dabca, Sinteza* (Ljubljana), 1968, 10. — O. Bihalji-Merin, *Tošo Dabac*, Spot, 1972, 1. — R. Putar, *Tošo Dabac, fotograf*, Zagreb 1980. Z. Kuz.

DABAR, naselje u Lici, smješteno na rubu istoimenoga polja uz cestu Otočac–Dabar–Ličke Jasenice. Na brijegu Vučjak nalaze se ostaci tvrđave koju narod zove *Sokolić*; u tlocrtu kvadrat s jednom cilindričnom ugaonom kulom. Prvi se put spominje 1499. kao utvrda Frankopana i osta- je krajiško granično uporište sve do izгона Turaka iz Like. God. 1773. već je »posve razvaljeni grad«.

LIT.: R. Horvat, *Lika i Krbava*, II, Zagreb 1941, str. 21–24.

M. Kru.

DABRO, Ante, kipar (Čavoglave kraj Drniša, 13. I. 1938). God. 1958–67. radio u ateljeu D. Džamonje. Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1964. kod A. Augustinčića, potom je bio suradnik njegove Majstorske radionice do 1967. Iste godine odlazi u Australiju gdje je profesor na Umjetničkoj školi pri Australskomu nacionalnom sveučilištu u Canberri. Njegove skulpture do početka 70-ih godina obilježavaju monumentalizam i ekspresivnost po uzoru na I. Meštrovića (*Adam i Eva*, plasti- ficirani gips, 1971), potom stilizaciju i idealizaciju motiva (*Sarah*, bronca, 1980), a od početka 80-ih godina čisti i razigrani oblici. Autor je *Spomenika Kraljevskoj australskoj ratnoj mornarici* u Canberri (1984–86). Sudjelovao je na kiparskom simpoziju u Bihaću 1967. sa skulpturom *Narikače*. Samostalno je izlagao u Canberri (1968, 1973, 1977, 1980), Sydneyju (1969, 1970, 1972, 1987), Melbourneu (1975), Londonu (1979) i dr. Zauzima istaknuto mjesto u suvremenom australskom kiparstvu.

LIT.: D. Mutić, *Prva nagrada Anti Dabro, Krajina (Bihać)*, 21. VIII. 1967. — Đ. Ivanišević, *Umjetnički uspon bivšeg pastira*, *Vjesnik*, 13. IV. 1986. R.